

Luonnonmukainen eläintuotanto

Ajankohtaista
Ely-keskus
luomutiimi

Sika ja sipikarja

14.1.2020

Lait luomun takana

§ Neuvoston asetus (EY) N:o 834/2007

§ Komission asetus (EY) N:o 889/2008

§ Laki luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta
20.3.2015/294

§ MMM asetus luonnonmukaisesta tuotannosta
21.4.2015/454

- § Ruokaviraston, luonnonmukaisen tuotannon ehdot noudattavat neuvoston ja komission asetusten ja niiden nojalla annettujen määräysten vähimmäisvaatimuksia ja niitä on noudatettava kaikilla luomuvalvontaan kuuluvilla tiloilla

- § Lisäksi toimijan on noudatettava muussa lainsäädännössä asetettuja ehtoja

Sika ja siipikarja

- § Poikkeus kananuorikoiden hankkimiseksi tavanomaisesta tuotannosta jatkuu 31.12.2020 saakka
- § Poikasten kasvattajan ja luomutuottajan välillä tulee olla sopimus luomukasvatuksesta
- § Hakemus tulee toimittaa ennen nuorikoiden hankintaa ja sopimus tulee olla hakemuksen liitteenä

Poikkeukset ruokinnassa

- § Tavanomaisten valkuaisrehujen käyttömahdollisuus luomusika ja -siipikarjan ruokinnassa jatkuu vuoteen 2020 asti, ei tarvitse hakea poikkeuslupaa käyttöön
- § Tavanomaista valkuaisrehua voidaan käyttää enintään 5% vuosittain
- § Käyttö edellyttää ettei luomuvalkuaisrehua ole saatavilla
- § Kirjanpito rehun käytöstä

Lääkintä

- § Eläinsuojelulaki ja –asetus edellyttävät, että eläimen sairastuessa tai vahingoituessa sille on viipymättä annettava tai hankittava asianmukaista hoitoa
- § Lääkevalmisteiden käyttö ennaltaehkäisevästi on kielletty
- § Eläinten lääkintään saa käyttää vain sellaisia valmisteita, jotka on Suomessa hyväksytty käytettäväksi tuotantoeläimille

- § Mitään luomuun soveltumattomia täydennys- / dieettirehuja ei voi käyttää hoitokertamerkinnällä
- § Hoitava eläinlääkäri tietää, onko kyseessä lääke vai täydennysrehu
- § Eläinlääkäri ratkaisee , milloin on kyseessä saman sairastapauksen hoitoon liittyvä lääkkeen käyttö ja milloin on kyse uudesta hoitokerrasta

- § Luomussa varoaika kaikille eläimistä saatavalle elintarvikkeille on kaksinkertainen normaaliin varoaikaan verrattuna

- § **Viljelijän on aina itse vastuussa**, että tuotantoehdoista on noudatettu. Eläinlääkärin antamat todistukset, lausunnot tms eivät poista vastuuta.

- § Valmiste itse ei voi muuttua lääkkeestä rehuaineeksi tai päinvastoin

Esimerkkejä

§ Lääkehoitoihin ei lueta loislääkitystä, rokotteita eikä pakollisia taudinvastustusohjelmiin kuuluvia lääkityksiä, eikä kivunlievitystä

§ Luomuporsaille sallitaan vaikuttavana ainesosana rautafumaraattia sisältävän valmisteen (esim. tahna) käyttö, **kuvattava eläintenhoitosuunnitelmassa**. Ei hoitokertamerkintää!

§ Injektioina annettava rauta on lääkevalmiste, johtaa hoitokertamerkintään, esim Ursoferran 200mg

- § Kanapunkin torjuntaan käytettävä punkintorjunta-aine merkitään lääkekirjanpitoon (varoaika ja hoitokerta)

- § Lisätietoja ELY-keskus ja Ruokavirasto

Hyödyllisiä linkkejä

§ <https://www.ruokavirasto.fi>

§ <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/luomu/>

§ <https://www.ruokavirasto.fi/laakeluettelot>

Luomukorvaus

§ Vuonna 2015 annetut sitoumukset päättyvät huhtikuussa 2020

- Jatkoa voi hakea kevään tukihakemuksen yhteydessä
- **Lisäalojen hakeminen vanhoihin sitoumuksiin vielä varmistamatta**
- Sitoumuksille voi liittää lohkoja jotka ovat olleet viime vuonna luomusitoumuksella tai vastaanottaa luomusitoumuksen joka on ollut voimassa 2019
- Luomusitoumuksen voi vaihtaa kotieläinsitoumukseksi tai päinvastoin

§ Uudet sitoumukset ovat myös haettavissa

”Vanha” luomutila

§ Jos **luomukotieläinsitoumus** on alkanut 2015, on viljelijän palautettava päätukihaun yhteydessä ELY-keskukseen kuittijäljennös kotieläinten tai eläintuotteiden myynnistä

§ ELY-keskus tulee lähettämään kyselyn siitä, siirtääkö luomutila tavanomaiset eläimet tänä vuonna luomuun.

- Kartoitetaan määrärahaveikutuksia

§ Mikäli tila ei siirrä tavanomaisia eläimiä luomuun, tulee tilalla olla myyntikasveja viljelyksessä keskimäärin vähintään 30% sitoumuskauden aikana

Luonnonmukainen eläintuotanto

Ajankohtaista
Ely-keskus
luomutiimi

Naudat ja lampaat

17.1.2020

Lait luomun takana

§ Neuvoston asetus (EY) N:o 834/2007

§ Komission asetus (EY) N:o 889/2008

§ Laki luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta
20.3.2015/294

§ MMM asetus luonnonmukaisesta tuotannosta
21.4.2015/454

- § Ruokaviraston, luonnonmukaisen tuotannon ehdot noudattavat neuvoston ja komission asetusten ja niiden nojalla annettujen määräysten vähimmäisvaatimuksia ja niitä on noudatettava kaikilla luomuvalvontaan kuuluvilla tiloilla

- § Lisäksi toimijan on noudatettava muussa lainsäädännössä asetettuja ehtoja

Lääkintä

- § Eläinsuojelulaki ja –asetus edellyttävät, että eläimen sairastuessa tai vahingoituessa sille on viipymättä annettava tai hankittava asianmukaista hoitoa
- § Lääkevalmisteiden käyttö ennaltaehkäisevästi on kielletty
- § Eläinten lääkintään saa käyttää vain sellaisia valmisteita, jotka on Suomessa hyväksytty käytettäväksi tuotantoeläimille

- § Luomussa varoaika kaikille eläimistä saatavalle elintarvikkeille on kaksinkertainen normaaliin varoaikaan verrattuna

- § Viljelijän on aina itse vastuussa, että tuotantoehdot on noudatettu. Eläinlääkärin antamat todistukset, lausunnot tms eivät poista vastuuta.

- § Valmiste itse ei voi muuttua lääkkeestä rehuaineeksi tai päinvastoin

Täydennysrehut

§ Ruokinnan tulee perustua 100% luomurehuun

§ Täydennysrehujen käyttö

- Eläinlääkärin laatinut listan valmisteista poikimahalvauksen, laidunhalvauksen ja ketoosin hoitoon
- Osana eläintenhoitosuunnitelmaa

§ Muilta osin näiden rehujen koostumus tulee vastata luomuasetuksen vaatimuksia (asetus EY N:o 889/2008 liite V ja VI rehu- ja lisäaineet)

§ VARMISTA SOVELTUVUUS LUOMUUN

Esimerkki

- § Suositeltu rehu saattaa sisältää B- tai C-vitamiinia ja tavanomaisia rehuaineita.
- § **Ei voida käyttää luomumärehtijöille edes ”hoitokerta”-merkinnällä**
- § Näiden rehujen käyttö on luomuasetuksen vastaista

Eläinten alkuperä

- § Ostettaessa tai myytäessä luomueläintä, sitä seuraa aina voimassa oleva luomutodistus ja vaatimuksenmukaisuusvakuutus
- § Eläin voi olla ainoastaan luomu tai tavanomainen
- § Poikkeuslupa on haettava aina ennen eläinten hankintaa
- § ELY-keskuksen myöntämällä poikkeusluvalla voi hankkia ainoastaan poikimattomia naaraita max 40%

Luomukorvaus

§ Vuonna 2015 annetut sitoumukset päättyvät huhtikuussa 2020

- Jatkoa voi hakea kevään tukihakemuksen yhteydessä
- **Lisäalojen hakeminen vanhoihin sitoumuksiin vielä varmistamatta**
- Sitoumuksille voi liittää lohkoja jotka ovat olleet viime vuonna luomusitoumuksella tai vastaanottaa luomusitoumuksen joka on ollut voimassa 2019
- Luomusitoumuksen voi vaihtaa kotieläinsitoumukseksi tai päinvastoin

§ Uudet sitoumukset ovat myös haettavissa

”Vanha” luomutila

§ Jos **luomukotieläinsitoumus** on alkanut 2015, on viljelijän palautettava päätukihaun yhteydessä ELY-keskukseen **kuittijäljennös** kotieläinten tai eläintuotteiden myynnistä

§ ELY-keskus tulee lähettämään kyselyn siitä, siirtääkö luomutila tavanomaiset eläimet tänä vuonna luomuun.

- Kartoitetaan määrärahaveikutuksia

§ Mikäli tila ei siirrä tavanomaisia eläimiä luomuun, tulee tilalla olla myyntikasveja viljelyksessä keskimäärin vähintään 30% sitoumuskauden aikana

Hyödyllisiä linkkejä

§ <https://www.ruokavirasto.fi>

§ <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/luomu/>

§ <https://www.ruokavirasto.fi/laakeluettelot>

Kiitos mielenkiinnosta

